

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
факультет іноземних мов

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ПЕРЕКЛАДУ

Тези доповідей XI наукової конференції
з міжнародною участю

15-16 квітня 2021 року, м. Харків, Україна

Харків 2021

УДК 81'25(063)

Зареєстровано Державною науковою установою
«Український інститут науково-технічної експертизи та інформації»
(Посвідчення № 804 від 14 грудня 2020 року)

Затверджено до друку рішенням Науково-методичної ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 3 від 26 лютого 2021 р.)

Організаційний комітет конференції:

В. Г. Пасинок, доктор педагогічних наук, професор (голова)
О. В. Ребрій, доктор філологічних наук, професор (заступник голови)
Н. А. Оніщенко, кандидат філологічних наук, доцент
Л. М. Черноватий, доктор педагогічних наук, професор
А. П. Мартинюк, доктор філологічних наук, професор
І. Є. Фролова, доктор філологічних наук, доцент
А. С. Ольховська, доктор педагогічних наук, доцент
Я. С. Сиса, викладач (секретар)

Адреса оргкомітету:

61022, м. Харків-22, майдан Свободи, 4,
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна,
факультет іноземних мов, к. 7-76, тел. (057)707-54-42

Актуальні проблеми перекладознавства та методики навчання перекладу:
Тези доповідей XI наукової конференції з міжнародною участю. Харків: ХНУ
імені В. Н. Каразіна, — 2021. — 143 с. — Електронне видання (15–16 квітня 2021 р.,
м. Харків, Україна).

До збірника увійшли тези доповідей наукової конференції, присвяченої проблемам теорії,
історії та методики навчання перекладу.

Для наукових працівників, перекладачів, викладачів, аспірантів, студентів філологічних
спеціальностей.

The Collection contains abstracts of the reports at the Conference dedicated to current issues in
theory and history of translation and methods of translators'/interpreters' training.

For scholars, translators/interpreters, teachers, post-graduate students and students of philological
specialities.

Тези подано в авторській редакції

ISBN 978-966-285-686-6

УДК 81'25(063)

Тези розповсюджуються в електронному вигляді

© Харківський національний
університет імені В.Н. Каразіна, 2021

Зміст

ЧАСТИНА 1

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

I АСПІРАНТІВ

Агібалова Т. М., Голікова О. М., Мирошниченко В. М.

Граматична семантика в художньому перекладі 9

Артьомцев О. В.

Особливості відтворення німецьких юридичних термінів українською мовою 10

Ахмедова Е. Д.

Стратегія одомашнення в англо-українському перекладі художніх порівнянь: когнітивний ракурс 12

Бадан А. А.

Лінгвокраїнознавство для перекладачів: переклад топонімів 13

Безугла Л. Р.

Перекладацькі трансформації у поетичних перекладах Генріха Ейгера 14

Бойко Я. В.

Діахронна множинність перекладів часово віддаленого першотвору як проблема перекладознавства 16

Воробйова І. М.

Особливості перекладу фразеологізмів у творах В. Шекспіра 17

Вороніна К. В.

Стратегія одомашнення під час перекладацького відтворення авторських оказіоналізмів 19

Гура В. М.

Особливості перекладання художніх текстів жанру фентезі 20

Засєкін С. В.

Перекладацька етика та добросесність 21

Демецька В. В.

Інтерсеміотика драматичного тексту в перекладі: теоретичний аспект 23

Дорофєєва М. С.

Міжкультурні розбіжності німецького та українського дискурсу перекладознавства (на матеріалі видів тексту “exposé” та «кваліфікаційна робота магістра») 24

Іваненко Д. О.

Особливості перекладання ілюстрованих художніх текстів для дітей 26

Івахненко А. О.

Деякі аспекти відтворення образу персонажа в детективі (на матеріалі роману *The Apprentice* Тесс Геррітсен) 27

Кабаченко І. Л.

Міжкультурна комунікація в перекладі 29

Кабірі М. Х., Кобзєва О. О.

Стратегія самопрезентації як частина прояву ідентичності: перекладацький аспект 30

<i>Кайсіна Д. М.</i>	
Отримання зворотнього зв'язку від здобувачів вищої освіти як елемент студентоцентрованого навчання основам письмового перекладу.....	31
<i>Кальниченко О. А., Кальниченко Н. М.</i>	
Єлизавета Старинкевич як теоретик та критик перекладу	33
<i>Каминін І. М., Чурсіна Л. В.</i>	
«Хибні англіцизми» у сучасній французькій мові та проблеми їхнього перекладу українською мовою	34
<i>Карабан В. І.</i>	
Хто кого? — Машинні перекладачі проти викладачів	35
<i>Карачова Д. В., Бовкун В. О.</i>	
Специфічні характеристики сленгізмів та труднощі їх перекладу українською мовою	37
<i>Коваленко Л. А.</i>	
Порівняльний аналіз англо-українських перекладів лінгвально-візуальних каламбурів.....	38
<i>Ковалюк О. Б., Наняк Ю. О.</i>	
Виклики у викладанні медичного перекладу.....	39
<i>Корбозерова Н. М.</i>	
Переклад, мовний тип, лінгвокультурний концепт як складові поліпарадигмального аналізу: пошуки кореляції	41
<i>Котляров Д. М.</i>	
Дослідження ефективності пропедевтичного курсу при навчанні перекладу у сфері політики майбутніх філологів, що вивчають англійську мову як другу іноземну.....	42
<i>Купчишина Ю. А.</i>	
Вербалізатори очуднення в англomовному художньому тексті.....	43
<i>Мартинюк А. П.</i>	
Когнітивний перекладацький аналіз: метод і методика (на прикладі перекладу художніх метафор і порівнянь)	45
<i>Медведєва А. А.</i>	
Функції чорного гумору в кіноперекладі	46
<i>Мирошниченко В. М., Шкурченко А. Ю.</i>	
Особливості перекладу текстів науково-технічного стилю (на прикладі ІТ-сфери)	47
<i>Мізін К. І.</i>	
Комплексні емоції як проблема перекладу	49
<i>Некряч Т. Є.</i>	
Засоби передачі в перекладі визначальних формальних параметрів художнього твору (на матеріалі роману Дж. Вінтерсон “Пристрасть”)	50
<i>Ноговська С. Г.</i>	
Лінгвокультурна адаптація комерційної реклами.....	51
<i>Панченко О. І.</i>	
Вигуки тварин як проблема перекладу	53

<i>Панькова А. В.</i> Переклад закодованих повідомлень у складі художнього твору: стратегії та прийоми	54
<i>Пешкова О. Г.</i> Прецедентні імена як засіб мовної гри в англо-українському науковому перекладі	55
<i>Радчук В. Д.</i> Інтерсеміотика перекладу: «Катерина» Т. Шевченка — картина в поемі і поема в картині	57
<i>Ребрій О. В.</i> Переклад ілюстрованих книжок для дітей: інтерлінгвістичний чи інтерсеміотичний?	58
<i>Рудницька Н. М.</i> Ідеологічно вмотивована асиметрія у перекладі	59
<i>Синегуб С. В.</i> Функціонально-прагматичні характеристики текстів офіційно-ділового дискурсу в процесі перекладу	61
<i>Суса Я. С.</i> Національні стереотипи як проблема перекладу	62
<i>Ставенко О. В.</i> Австралійські етнонаративи для дітей у контексті міжкультурної комунікації	63
<i>Фролова І. Є.</i> Культурні чинники перекладацької діяльності	65
<i>Цанів А. О.</i> Художні наративи для дітей: на перетині мультимодалістики та перекладознавства	66
<i>Царьова С. О., Курочкіна Д. І.</i> Особливості перекладу передумов створення винаходу в патентній документації США	68
<i>Шевченко В. М.</i> Актуалізація імплікатур в аспекті перекладу	69
<i>Alimova A. Yu.</i> Rendering Nonverbal Communication Means of Characters With Physical Disabilities in Fiction Translation	70
<i>Blagodarna O. M.</i> Productivity Focused CAT-Tools Functionalities	71
<i>Buivol O. V.</i> Lexical Features of Translation of Terminology in The Field of Mechanical Engineering	73
<i>Chernovaty L. M., Kovalchuk N. M.</i> Experimental Research into Translation Process Strategies	74
<i>Galstyan A. G.</i> Distance Learning and the Global Pandemic	76
<i>Golovatska Iu. B.</i> Linguistic and Cultural Peculiarities of Political Discourse	77
<i>Hrytsiv N. M.</i> Nlp Tools in Tagging Emotional Dislocation: Fiction Translation	78

<i>Kalnichenko O. A.</i>	
University Translation Theory Courses in Ukraine of the Early 1930s	81
<i>Kolomiyets L. V.</i>	
The Content and Context of Mykola Zerov's Syllabus on Special Methodology of Translation	82
<i>Lukianova T. H.</i>	
Intersemiotic Translation in Multimodal Dimension	83
<i>Nedainova I. V.</i>	
Intermediality in Translation: Art, Practice or Both?	84
<i>Nefyodova O. D.</i>	
Proper Names as a Challenge in a Translation Classroom	85
<i>Nohovska S. H.</i>	
Features of Teaching the Audiovisual Translation of Commercials of the Future Translators	87
<i>Olkhovska A. S.</i>	
Main Methodological Approaches for Developing Professional Competence of MA Students Majoring in Translation and Interpreting	88
<i>Shmiher T. V.</i>	
Feministic Motifs in Liturgical Translation: the Case of the Feast of the Nativity of the Mother of God	89
<i>Sung O. M.</i>	
Rendering the Yorkshire Dialect of Literary Characters in Ukrainian Translations	91
<i>Tashchenko G. V.</i>	
Translational Perspective on Gender Stereotypes in a Dystopian Reality	92
<i>Tatsakovych U. T.</i>	
Mental Imagery in Translation From English into Ukrainian: a Cognitive Linguistics Perspective (a Study of y. Martel's Novel <i>life of pi</i>)	93
<i>Yemets O. V.</i>	
Intermedial Allusions in Literary Texts: Stylistic and Translation Aspects	94

ЧАСТИНА 2

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<i>Аджва Д. З., Рева Н. А.</i>	
Типи трансформацій у перекладі назв кінотворів	96
<i>Андрєєва М. А.</i>	
Особливості перекладу англійських загадок українською мовою	97
<i>Антонова К. Г.</i>	
Особливості перекладу алюзії	98
<i>Банніков Д. О.</i>	
САТ-інструменти перекладача	100
<i>Ведмідська М. В.</i>	
До питання відтворення евфемії в англійських публіцистичних текстах	101
<i>Григорян Л. А.</i>	
Підходи до визначення змісту компетентності у навчанні перекладу	102

The traditional topic of proper names translation provides a translation teacher with material of manageable scale to discuss the major strategies and techniques of translation in a way which is meaningful, relatable, exiting and motivating for students.

References: 1. Карабан В. І. Переклад з української мови на англійську мову: навчальний посібник-довідник для студентів ВЗО. Вінниця : Нова Книга, 2003. 608 с. 2. Федоров А. В. Основы общей теории перевода. Москва : Высшая школа, 1968. 396 с. 3. Gilles A. Conference Interpreting: a Student's Practice Book. Routledge, 2013. 294 p.

FEATURES OF TEACHING THE AUDIOVISUAL TRANSLATION OF COMMERCIALS OF THE FUTURE TRANSLATORS

Nohovska S. H. (*Kyiv*)

The world of commercial advertising texts continues to change rapidly creating a profound effect on human mind. Many techniques and methods help to affect the individual's mental structure: at both the conscious and subconscious levels.

Marketing means of persuasion can be aggressive that affect the mind of the target consumer. The essential goal of commercial is to persuade the target customer to buy the product or service. These persuaders use a variety of strategies to attract attention, gain our trust, provoke our desire for the product or service to make us to buy it [1]. TV commercials do not only inform the reader but form a bright advertising image through a system of expressive means of speech. Thereby, the language of advertising texts constantly requires updating. It should be mentioned that attracting the potential consumers' attention plays an important role. Moreover, TV commercials use the language of manipulation — the selection and usage of specific means of speech by which the advertisers can influence the consumers' choice through the advertising texts. Thence, it is important to teach future translators to understand the specification of advertised text, translate and even create the audiovisual product.

In an article entitled "*The Language of Advertising Claims*", (2012) Jeffrey Schrank gives a list of the techniques the advertisers employ to make claims for their products. The most popular means of manipulation in commercials are: 1. *Intensity and weasel words* to draw our attention to make us buy the service or product; 2. *Flattery*: advertisers flatter the target audience by saying "*you deserve more*" or "*you deserve better*"; 3. *Exaggeration* makes association by promoting false promises about a product; 4. *Humour* to create a good feeling to the service or product, and 5. *Explicit claims*: marketers state the main ingredients, the price, effectiveness and reliability [2].

According to the means of manipulation listed above, there is a need of adequate translation of commercial advertising texts. The process of translating advertisements has recently been transformed by the arrival of Information Technology. In this process, the translators often play a minor role to making their translations acceptable to the target audience.

Within the university IT course the students deal with revising and the audiovisual text. They consider a number of time codes according to the roles that are essential to understand, and hence to render, the meaning of the message. Moreover, the promotional language, which characterizes commercials, does not only trigger a persuasive effect by means of words, but also through many other means, such as rhythm, voice, timbre. Thus, the students listen to the text, dubbing it and monitoring the length of the target message to match the source audio text. In this case, the students are frequently forced to choose what to leave out and what to preserve. The main task is to render the source meaning without losing the semantic meaning of the message. All commercials are discussed and each student leaves a feedback.

Commercial advertising texts are special texts that contain and represent the information from the point of view of the author. Proper translation and accurate omission of information contribute to the successful rendering meaning of the source message.

References: 1. Пойта І. О. Проблеми та перспективи розвитку реклами у системі інструментарію маркетингу. *Економіка. Управління. Інновації*: електрон. наук. фах. вид. 2017. №1 (20). С. 32–38.
2. Schrank J. The Language of Advertising Claims. 2012. URL: https://nanopdf.com/download/comp-mod-5_pdf.

MAIN METHODOLOGICAL APPROACHES FOR DEVELOPING PROFESSIONAL COMPETENCE OF MA STUDENTS MAJORING IN TRANSLATION AND INTERPRETING

Olkhovska A. S., DSc (*Kharkiv*)

The ever-increasing requirements for translators encourage researchers to seek and implement new approaches into the process of teaching to improve the vocational training. A methodological approach is the basic category of methodology and the most general methodological basis of research, which actually represents a point of view on the essence of the subject to be taught and which is implemented as a leading idea of teaching in practice in the form of a certain strategy and by means of a certain method [1].

Since the application of a sole approach often does not give the desired result as it limits the understanding of the essence of the subject and significantly narrows the boundaries of the study, it is optimal to use several approaches. Taking into account the accumulated experience in future translators' and interpreters' training, as well as the fact that at the present stage students of higher education institutions seek not only to acquire the necessary professional knowledge and skills, but also to master programs that will allow them to feel confident in society and to quickly adapt to the requirements of the labor market, we conclude that it is advisable to apply the following approaches:

- market-oriented (training of the types of translation and interpreting which are in high demand on the market, including those that students haven't mastered within the bachelor's degree — simultaneous interpreting and remote inter-

Електронне наукове видання

**Актуальні проблеми
перекладознавства та методики навчання перекладу**

Тези доповідей XI наукової конференції
з міжнародною участю

(15–16 квітня 2021 року, м. Харків, Україна)

Англійською, німецькою, французькою, арабською, українською мовами

Відповідальний за випуск Ребрій О. В.
Комп'ютерне верстання Карпенко Н. В.
Тексти подано в авторській редакції

Формат 60x84 1/8. Ум. друк. арк. 18,00.
Зам. № 126/2021

Видавець і виготовлювач
Видавництво «НТМТ»
61103, м. Харків, вул. Дерев'янка, 16
E-mail: jornal_2016@ukr.net
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1748 від 15.04.2005 р.